ਕੋਂਕਣ ਰੇਲਵੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਬਨਾਮ
ਚੇਨਾਬ ਬ੍ਰਿਜ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ
(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2903)
ਅਗਸਤ 17, 2023
[ਡਾ. ਧਨੰਜ□ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਸੀਜੇਆਈ, ਪਾਮਿਦੀਘੰਤਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘਾ* ਅਤੇ ਜੇ. ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ : ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ ਕੁਝ ਦਾਅਵੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996 – ਧਾਰਾਵਾਂ 34 ਅਤੇ 37 – ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ – ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਠੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸਮਾਨ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ, ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ – ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ – ਜਾਇਜ਼ਤਾ।

ਫੈਸਲਾ : ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਠੇਕੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸਮਪੂਰਣ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ – ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਰਤਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਰਤਿਆ – ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨਾ ਹੈ – ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਨਜ਼ਰੀਏ 'ਤੇ ਠੇਕੇ ਦੀ ਮੁੜ-ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦੀ – ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਰਤਦਿਆਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੀ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ – ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਰਤਦਿਆਂ ਇੱਕ ਠੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮੁੜ-ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਿਰਣਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996 - ਧਾਰਾਵਾਂ 34 ਅਤੇ 37 - ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਦਾ ਹੈ:

ਫੈਸਲਾ : ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਗਾ ਹੈ - ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਿਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਉੱਹੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਸਾਧਾਰਣ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬੇਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਹਲਕੇ-ਫੁਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ - ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਣਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ।

ਰਚਨਾ ਸੁੰਦਰ ਦੱਤਾ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਜਹਾਦੁਰ ਰਹੀਮ ਅਤੇ ਹੋਰ AIR 1959 SC 24 : [1959] SCR 1309; ਯੂ.ਐਚ. ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ [2022] 4 SCC 116; ਸਾਊਥ ਈਸਟ ਏਸ਼ੀਆ ਮਰੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਆਇਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ [2020] 5 SCC 164 : [2020] 4 SCR 254; ਅਦਾਨੀ ਪਾਵਰ (ਮੁੰਦਰਾ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਰੈਗੁਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [2019] 19 SCJ 9; ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਪੀਟੀ.11)[15 SCC 101]; ਦੀਪ ਨਵਰਾਤਰੀ ਅਹਾਯ ਵਾਈ.ਆਰ.ਵੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ; ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (2008) 100 SCC 3 : [2008] 12 SCR 785; ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤਾ ਲਿਮਿਟੇਡ (2019) 4 SCC 163 : [2019] 3 SCR 1023; ਯੂ.ਐਚ. ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ [2022] 4 SCC [59] 40; ਡੀ.ਵਾਈ. ਦੀਵਾਨਜੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੀ.ਵੀ.ਟੀ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕੋਮਪਟਨ ਗ੍ਰੀਵਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ[2019] 20 SCC 5; ਇਸਤਵਾਨੇਲਗੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ.) (2019) 15 SCC 131 : [2019] 7 SCR 522; ਪੁਸ਼ਪਾ ਅਨਿਲ (2019), ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜਿਆ ਵਿਦਿਉਤ ਉਤਪਾਦਨ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟੇਡ 2019] 1 SCC 236 : [2019] 8 SCC 728; ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਾਰਥ ਈਸਟਰਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (2020) 7 SCC 167 : [2020] 4 SCR 156; ਵਿਦਿਆ ਡ੍ਰਰੋਲੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਦੁਰਗਾ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (2021) 2 SCC 1 : [2020] 11 SCR 1001; ਐਸੋਸੀਏਟ ਬਿਲਡਰਜ਼ v. ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (2015) 3 SCC 49 : [2014] 13 SCR 895 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ.2903 ਦਾ 2023.

ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 23.09.2022 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੰਬਰ ਏ.ਓ 458 ਦੇ 2019 ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਮਲਾਨ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸ ਮੁਸ਼ਰਾਫ ਸ਼ੇਖ, ਮਿਸ ਰੁਖਮਿਨੀ ਬੋਬਡੇ, ਮਿਸ ਸੌਮਿਆ ਪ੍ਰਿਯਦਰਸ਼ਨੀ, ਅੰਕਿਤ ਅੰਬਸਤਾ, ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਦਾਰੀਅਸ ਖੰਬਾਟਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਵੇਕ ਗੰਗੁਲੀ, ਮਨੂ ਸੇਸ਼ਾਦਰੀ, ਮਿਸ ਪੱਲਵੀ ਆਨੰਦ, ਅਭਿਜੀਤ ਲਾਲ, ਮਿਥੂ ਜੈਨ, ਮਿਸ ਸੌਮਿਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਮਿਦੀਘੰਤਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਾਅਵੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ। ਕੋਂਕਣ ਰੇਲਵੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਅਤ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ।

2. ਇਸ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਛੋਟੇ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: ਉਧਮਪੁਰ-ਸ੍ਰੀਨਗਰ-ਬਾਰਾਮੂਲਾ ਰੇਲ ਲਿੰਕ ਦੇ ਕਟਰਾ-ਲਾਓਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੇ.ਐਮ 500/800 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੁਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਰੇਲਵੇ ਪੁਲ ਕਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 24.11.2004 ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ।

3. ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 28.02.2012 ਦੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ, ਇੱਕ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ

ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 35 ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੱਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਾਰਾਂ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਤਿੰਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਵਿਵਾਦ I (ਦਾਅਵੇ 9 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ), ਵਿਵਾਦ III (ਦਾਅਵਿਆਂ 12, 22 ਅਤੇ 28 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ), ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ IV (ਦਾਅਵਿਆਂ 13, 23 ਅਤੇ 29 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ)।

4. ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਵਾਰਡ ਮਿਤੀ 15.11.2014 ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ। ਉੱਚ ਦਾ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਐਕਟ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਥੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖ਼ਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡੀ ਵਿਵਾਦ I, ਬਾਕੀ ਦੋ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਵਿਵਾਦ (ਵਿਵਾਦ III ਅਤੇ IV), ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਕਾਲੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੋਜਾਂ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਿਵਾਦ I ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵਿਵਾਦ III ਅਤੇ IV ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼।

5. ਵਿਵਾਦ III ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਨੁਬੰਧ 24.11.2004 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ 19.12.2003 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨੇ ਧਰਤੀ-ਚਲਾਊ ਯੰਤਰਾਂ 'ਤੇ ਐਂਟਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ, ਅਨੁਬੰਧ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੌਰਾਨ, 25.01.2008 ਨੂੰ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਛੋਟ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਐਂਟਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਆਏ 1,32,29,771/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਾਈ।

6. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦ IV ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਟੋਲ ਟੈਕਸ, ਜੋ ਕਿ 31.05.2004 ਸੀ, 400/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਐਮ.ਟੀ. ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1998 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਚਾਰ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਅਧਿਸੂਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੇ-ਹੌਲੇ 650/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਐਮ.ਟੀ. ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਤੀਜਤਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅਨੁਬੰਧ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਏ 5,23,279/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਾਈ।

7. ਵਿਵਾਦ III ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ IV ਅਧੀਨ ਦਾਵੇ ਅਨੁਬੰਧ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ 5.1.2, 7.1.1, 7.1.2, ਅਤੇ 11.7 ਹਨ। ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ. ਅਧਿਆਇ 5 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ, ਸਿਰਲੇਖ 'ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ, ਟਰਨ ਓਵਰ ਟੈਕਸ/ਸਥਾਨਕ ਟੈਕਸ, ਡਿਊਟੀਆਂ ਆਦਿ', ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਧਾਰਾਵਾਂ 5.1 ਵਿਕਰੀ ਕਰ/ਟਰਨ ਓਵਰ ਕਰ/ਸਥਾਨਕ ਕਰ, ਡਿਊਟੀਆਂ ਆਦਿ।

ਧਾਰਾ 5.1.2 ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਸਮੇਤ ਕਾਰਜ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਟਰਨ ਓਵਰ ਕਰ, ਅਕਤਰੀ, ਰਾਇਲਟੀ, ਟੋਲ ਟੈਕਸ, ਡਿਊਟੀਆਂ/ਲੇਵੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰੀਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਰ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਟੈਂਡਰਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸਤੂਆਂ, ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਟੈਂਡਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ/ਘਾਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਨੈੱਟ ਵਾਧਾ/ਘਾਟਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ/ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਕਸ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਟੈਕਸ (ਡਬਲਯੂ.ਸੀ.ਟੀ.) ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦਰ ਜੋ ਸਰੋਤ 'ਤੇ ਕੱਟੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਕਰਾਧਾਨ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮਾਂ ਲਈ 4.2% ਹੈ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਰਮਾਂ ਲਈ ਦਰ 8.2% ਹੈ।

ਧਾਰਾ 5.1.3ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਵਿਕਰੀ ਕਰ/ਟਰਨ ਓਵਰ ਕਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ-ਸਥਾਨਕ ਸਰੀਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕੱਟੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ 'ਤੇ ਕੱਟੇ ਗਏ ਟੈਕਸ/ਲੇਵੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ।

7.1 ਅਧਿਆਇ 7 ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2, ਜਿਸਨੂੰ 'ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਰ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

7.1.1 ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ, ਕਰਾਂ/ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੇਵੀਆਂ/ਟੋਲਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧੂ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦਾਅਵਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਕੁੱਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ/ਵਸੂਲੀ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

7.1.2 ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਈਟਮ ਲਈ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮ ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

7.2 ਅਧਿਆਇ 11 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 117., ਜਿਸਨੂੰ 'ਵਸਤੂਆਂ, ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਡਿਊਲ - ਬਿੱਲ ਆਫ ਕੁਆਂਟਿਟੀਜ਼' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

“ਧਾਰਾ 117. ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਿੱਲ ਆਫ ਕੁਆਂਟਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰੇਟਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਠੇਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਸਾਰੇ ਨਿਰਮਾਣ ਪੌਦੇ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਨਿਗਰਾਨੀ, ਸਮੱਗਰੀ, ਸਾਰੇ ਅਸਥਾਈ ਕੰਮ, ਝੂਠੇ ਕੰਮ, ਸਾਰੇ ਲੀਡਸ ਅਤੇ ਲਿਫਟਸ, ਸਥਾਪਨਾ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫਿਨਿਸ਼ਾਂ, ਰੱਖ-ਰਖਾਵ, ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਓਵਰਹੈੱਡ ਚਾਰਜਿਜ਼, ਬੀਮਾ, ਮੁਨਾਫ਼ਾ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰਾਧਾਨ ਅਤੇ ਲੇਵੀਜ਼, ਟੈਕਸ, ਰਾਇਲਟੀਆਂ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਆਮ ਜੋਖਮ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਾਮੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਖਾਮੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।”

8. ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ: ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਠੇਕੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਜੋ 'ਸਕੈਡਿਊਲ ਆਫ ਆਈਟਮਜ਼ ਆਫ ਰੇਟਸ - ਬਿੱਲ ਆਫ ਕੁਆਂਟਿਟੀਜ਼' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਠੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 117. 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਧਰਤੀ-ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣਾਂ 'ਤੇ ਐਂਟਰੀ ਟੈਕਸ ਬਿੱਲ ਆਫ ਕੁਆਂਟਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਐਂਟਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਧੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਸਿਰਫ ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਲੇ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਧਾਰਾ 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2 ਅਧਿਆਇ 7 ਵਿੱਚ) ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ।

8.1 ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਲੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਠੇਕੇ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮੂਲੇ ਅਧਾਰਿਤ ਆਮ ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 7.1.2 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਈਟਮ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ। ਅਨੁਸਾਰਨ, ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਈਟਮਾਂ ਲਈ ਵਧੀ ਟੈਕਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਂਟਰੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ, ਧਾਰਾਵਾਂ 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2 ਅਧੀਨ ਭਰਪਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

8.2 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਲੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

8.3 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦਾਵੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦ IV ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਸੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

9. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ: ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬੀ ਪੱਖ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 17.01.2019 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਬੰਧੀ ਦੋ ਸੰਭਵ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਤਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

10. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਠੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ ਸੇਵਾ ਕਰ, ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ., ਕਾਮ ਠੇਕੇ ਦਾ ਕਰ, ਆਦਿ ਜਿਵੇਂ ਅਪਰੋਕਸ ਕਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਲੋਜ਼ 5.1.2 ਵਿੱਚ ਏਂਟਰੀ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ejusdem generis ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਮਾਨ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿੱਲ ਆਫ ਕੁਆਂਟਿਟੀਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਆਈਟਮਾਂ ਦੀ ਕਰ ਦੇਣਦਾਰੀ 'ਬੋਲੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਲਾਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ' ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਵਿੱਚ 'ਟੋਲ ਟੈਕਸਾਂ' ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕਲੋਜ਼ 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਵੇ ਖੁਦ ਹੀ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਰਾਧਾ ਸੁੰਦਰ ਦੱਤਾ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਜਹਾਦੁਰ ਰਹੀਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ; ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ "ਪੱਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇੱਕ ਠੇਕੇ ਦੀ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਸਾਰੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਰਰਥਕ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ"। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੂਪ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਣ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਅੰਤਮ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ III ਅਤੇ IV ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ।

11. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲਾਂ:ਮਿਸਟਰ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨਾਲ ਮਿਸਟਰ ਅਮਲਾਨ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸਟਰ ਮੁਸ਼ਰਫ ਆਕਿਬ, ਮਿਸ ਰੁਕਮਿਨੀ ਬੋਬਡੇ, ਮਿਸ ਸੌਮਿਆ ਪ੍ਰਿਯਦਰਸ਼ਨੀ, ਮਿਸਟਰ ਅੰਕਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸਟਰ ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਏ.ਓ.ਆਰ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਸੀਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਕਦਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਮਾਨ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਹਦੇ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਾਊਥ ਈਸਟ ਏਸ਼ੀਆ ਮਰੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਆਇਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

12.1 ਅਗਲੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਇਕ ਮੁਸ਼ਤ

ਠੇਕਾ ਮੂਲ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਸਹਿਮਤ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਘਟਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਅਤੇ 'ਆਈਟਮਾਂ ਅਤੇ ਦਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ - ਬਿੱਲ ਆਫ ਕੁਆਂਟਿਟੀਜ਼' ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਥੇ ਦਰਜ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਦਰਜ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਆਈ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੋੜਿਆ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 11.7 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿੱਲ ਆਫ ਕੁਆਂਟਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਮਤਾਂ ਠੇਕੇ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

12.2 ਹੋਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 5.1.2, 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2 ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਟੈਕਸ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਜੋੜਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਵਿੱਚ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਅਕਤਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਿਰਫ ਇਤਫਾਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਬਿੱਲ ਆਫ ਕੁਆਂਟਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਆਈਟਮਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ (ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੋਬਾਈਲਾਈਜੇਸ਼ਨ ਲਈ) ਸਿਰਫ ਧਾਰਾਵਾਂ 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2 ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਲਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਰਿਕਵਰੇਬਲ ਸੀ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਈਟਮਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

13. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ: ਮਿਸਟਰ ਦਾਰੀਉਸ ਖੰਬਾਟਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨਾਲ ਮਿਸਟਰ ਆਸੀਮ ਗੰਗੁਲੀ, ਮਿਸਟਰ ਮਨੂ ਸੇਸ਼ਾਦਰੀ, ਮਿਸ ਪੱਲਵੀ ਆਨੰਦ, ਮਿਸਟਰ ਅਭਿਜੀਤ ਲਾਲ, ਮਿਸ ਸੌਮਿਆ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਮਿਹਿਰ ਜੈਨ, ਏ.ਓ.ਆਰ. ਠੇਕੇਦਾਰ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਠੇਕੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਠੇਕੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਾ ਨਿਰਰਥਕ ਨਾ ਬਣੇ।

13.1 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਧਾਰਾਵਾਂ 5.1.2 ਅਤੇ 7.1.1 ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ, ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਇੱਕ ਖਾਸ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਟੈਕਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾਵਾਂ 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਧਾਰਾ 5.1.2 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਗਮ 'ਤੇ ਬਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸਾਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਕੇ, ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਿਆ। ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਪਾ ਦਿੱਤੇ।

13.2 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਧਾਰ ਲਿਆ ਅਦਾਨੀ ਪਾਵਰ (ਮੁੰਦਰਾ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਰੈਗੁਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਰਾਧਾ ਸੁੰਦਰ ਦੱਤਾ ਬਨਾਮ ਮੋਹਮਦ ਜਹਾਦੁਰ ਰਹੀਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ), ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਸ. ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ?

14. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ: ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤਾ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ, ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਿਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਉਹੀ ਆਧਾਰਾਂ ਤੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

15. ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਘੇਰਾ ਐਕਟ ਦਾ 37 ਆਮ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।9 ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ- ਨੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਆਮ ਅਤੇ ਘੁੜਸਵਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ. ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ। 10 ਡਾਇਨਾ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰੋਮਪਟਨ ਗ੍ਰੀਵਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (2019) 20 SCC 1, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"24 ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਇਕ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਦਿੱਤੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਇਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਹਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਨਾਮ ਦੀ ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 34 ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਕ ਸਧਾਰਣ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਮੰਡੇਟ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਇਨਾਮ ਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਆਟੋਨੋਮੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਿਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਵਾ ਸਕਣ। ਜੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਤਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

25. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਸੰਕੇਤਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਮਧਿਅਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਨਾਮ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸੰਭਵ ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

16. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਧਿਅਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਵਿਵਾਦ I, III ਅਤੇ IV ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਕਿ ਮਧਿਅਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਸੀ।

17. ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਇਨਾਮ ਦੇ ਉਸ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਵਾਦ II ਅਤੇ IV ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾ ਕੀਤਾ:

"40. ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਂਟਰੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਖਾਸ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਰਕਸ ਕੰਟਰੈਕਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਟੈਕਸ ਉੱਤੇ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਜਾਂ ਟਰਨਓਵਰ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੌਰਾਨ ਬਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਰ ਟੈਕਸ; ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੇਕਰ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਠੇਕੇ ਦੇ ਸਮੇਂ Rs. 200/- ਹੈ, ਸਮਾਨ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ, 5% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ, ਸਬਕੰਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਅਧੀਨ, Rs. 200/- ਦੀ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ 5% ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਵਰਕਸ ਕੰਟਰੈਕਟ ਟੈਕਸ ਠੇਕਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ 4.2% ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਦਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਫਰਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਨਾਲ ਨਿਪਟਦੀ ਹੈ ਉਹ ਟੈਕਸ ਹਨ "ਚਾਰਜ਼ੇਬਲ" ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉੱਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਬਿਲਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ ਵਧੀਆ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਪਟਦਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਦਰ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸੀਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਘਟਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕੇਵਲ ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੀ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਲਈ ਇੱਕ ਦਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ

ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਘਟਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਗਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਈਂਧਨ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਓਵਰਹੈਡਜ਼ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਉਦਾਸੀਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਾਸੀਨ ਘਟਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਗਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪਲੱਸ ਉਸ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ; ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ/ਉਪਕਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਸ਼ੀਨਰੀ/ਉਪਕਰਣ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਚਾਰਜ਼ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੰ ਦਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਟੈਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ, ਇੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕੀਮਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੂਲਾ। ਕੀਮਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ਧਾਰਾ ਕੇਵਲ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਮਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਮਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਾ ਕਿ ਅਦਾਇਗੀ ਅਸਲ ਵਾਧੇ ਦੇ. ਇਸੇ ਲਈ BoQ ਦੀ ਧਾਰਾ 11.7 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਰਾਂ/ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2 ਟੈਂਡਰਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ ਕੇਆਰਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ, ਕੰਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਚੰਗਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਧੂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲੇਵੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਧਾਰਾ।

43. ... ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਠੇਕਾ ਅਪਰੋਕਸ਼ਿਤ ਲਾਗਤ, ਕਰਾਂ ਜੋ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਠੇਕਾ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕੋਟ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਉਹ ਕੇਵਲ ਕੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਲਈ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਵਾਰੀਏਸ਼ਨ ਜੋ ਕੀਮਤ ਵਾਰੀਏਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਠੇਕਾ ਹਰ ਇੱਕ ਵਾਧੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

18. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਣਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕਾ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਸਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦਾ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"10. ... ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਧਾਰਾ 5.1.1 ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2 ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਾਹਰਵਾਦ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ: ਧਾਰਾਵਾਂ 7.1.1 ਅਤੇ 7.1.2 ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੋ ਬੋਕ ਦਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਆਈਟਮ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ; ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਟੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਸਪੁਰਦਗੀਆਂ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਅਧੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਜੋ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਮਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲੜਾਈ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕੱਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਦੁਆਰਾ ਐਸੋਸੀਏਟ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ।"

19. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਥਾਨ ਲਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਨਜ਼ਰੀਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"30. ... ਜੋ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਸੁਥਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੀ ਦੋ ਉਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਉਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਰਰਥਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ [ਰਾਧਾ ਸੁੰਦਰ ਦੱਤਾ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਜਹਾਦੁਰ ਰਹੀਮ & ਓਰਸ, ਏਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 24]। ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਨੂੰ ... ਸੁਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਹਦ ਤੱਕ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ਜਿਤਨਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲੁਇਟ ਟੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਐਨ. ਸਾਇਕੀਆ, (2002) 5 ਐਸਸੀਸੀ 164; ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਾਰਥ ਈਸਟਰਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ, (2020) 7 ਐਸਸੀਸੀ 167 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਚੇਨਾਬ ਬ੍ਰਿਜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਟੋਲ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5.1.2 ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਨਜ਼ਰੀਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।"

20. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਦੋ ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸੰਪੂਰਣ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਤੋਂ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜਾਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈਕਿ ਕੀ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ,ਅਨੁਬੰਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਨਜ਼ਰੀਏ 'ਤੇ ਮੁੜ-ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਜੇ ਇਹਸਿਧਾਂਤ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ, ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਛੱਡੋ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਨੁਬੰਧ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ,ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਨੁਬੰਧ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ।ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਰਾਧਾ ਸੁੰਦਰ ਦੱਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, 1959 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਲੇਜ ਚੌਕੀਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1870 ਅਤੇਬੰਗਾਲ ਪਟਨੀ ਤਾਲੁਕਸ ਰੈਗੁਲੇਸ਼ਨ ਆਫ 1819 ਅਧੀਨ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।ਅਨੁਬੰਧਕ ਧਾਰਾ ਦੀ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

21. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਸਾਊਥ ਈਸਟ ਏਸ਼ੀਆ ਮਰੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਾਰਥ ਈਸਟਰਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ11 ਦੀਆਂ ਹਨ, ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਿਰਣਿਆਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਵੈਧ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ। ਸਾਊਥ ਈਸਟ ਏਸ਼ੀਆ ਮਰੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 37 ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 'ਚੇਂਜ ਇਨ ਲਾ' ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹਾਈ-ਸਪੀਡ ਡੀਜ਼ਲ ਲਈ ਕੀਮਤ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਚ.ਐਸ.ਡੀ. ਕੀਮਤ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। 'ਚੇਂਜ ਇਨ ਲਾ' ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮਨ

ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੂ ਲਾਗਤ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ" ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਅਭਿਆਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 'ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ' ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਫੋਰਸ ਮੇਜਰ ਕਲਾਜ਼ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ ਇੱਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੇਲ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(2) ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਸੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਉਲੱਟ.

22. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਕੰਟਰੈਕਟ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ 1996 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਮੈਂਡੇਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਦ੍ਰੋਲੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਦੁਰਗਾ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

"ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।" ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਮੰਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ/ਜਨਤਕ ਮੰਚ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

23. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਸੋਸੀਏਟ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ:

"32. ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਖ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਅਫ਼ਸਰ-ਕਮ-ਅਸੈਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਗੋਪੀ ਨਾਥ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ [1992 ਸੁਪ (2) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 312], ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 317, ਪੈਰਾ 7)

"7. ... ਇਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂ ਜੇ ਨਿਸ਼ਚਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਰਕਹੀਣਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਨਿਸ਼ਚਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ [(1999) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 10 : 1999 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ&ਐਸ) 429], ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 14, ਪੈਰਾ 10)

"10. ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਹਨ ਜੋ ਕਬੂਲਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

33. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ

"ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ" ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦਾ ਸੰਭਵ ਨਜ਼ਰੀਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਮਾਲਕ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਘੱਟ ਸਬੂਤਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇਨਾਮ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

24. ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਿਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਇਸ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

25. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2903 ਦੇ 2003 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 458 ਦੇ 2019 ਮਿਤੀ 23.09.2022 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪਿਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 546 ਦੇ 2015 ਮਿਤੀ 17.01.2019 ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate